

IIN KUNTA
ELINKEINO-OHJELMA 2011 – 2014

ELINKEINO-OHJELMA

Sisältö

IIN KUNTA	1
ELINKEINO-OHJELMA 2011 – 2014	1
1. TILANNEKATSAUS – MISSÄ NYT OLLAAN	3
<i>Taustaa</i>	3
<i>Väestömuutokset</i>	3
<i>Työvoiman tarjonnasta ja kysynnästä - Ii on osa Oulun seutua ja Kemian vaikutus näkyy Kuivaniemellä</i>	3
<i>Yritystoiminnan kehittämisestä</i>	4
<i>Yrittäjistä</i>	5
2. ELINKEINO-OHJELMAN STRATEGINEN TEHTÄVÄ	5
3. VISIO 2014 – MINNE HALUTAAN MENNÄ	6
4. IIN KILPAILUKYKY	7
5. KAAVOITUS	7
6. YRITYSTOIMINTA – KEHITTÄMISEN PAINOALAT	8
<i>Päätöimialat</i>	8
<i>Nousevat toimialat</i>	10
<i>Tukialat</i>	10
7. STRATEGIAVAIKUTTAUVUUS ARVIOINTI	11
8. MARKKINOINTIVIESTINTÄ JA IMAGO – MITEN SE KERROTAAN	11
<i>Markkinointi –kampanjat ja brändit</i>	11
<i>Tienvarsimainonta ja opasteet</i>	11
<i>Teollisuus- ja yritysalueiden sekä keskustan siisteys ja järjestys</i>	12
<i>Kunnan ja yritysten välinen viestintä</i>	12
<i>Työvoiman saatavuus</i>	12
<i>Kunnan markkinointi- ja viestintäaineisto</i>	12
<i>Imagotutkimus</i>	12
<i>Yrittäjien ja yritysten muistaminen ja palkitseminen</i>	12
9. ELINKEINOTOIMI JA MUUT TOIMIJA – MITEN SE TEHDÄÄN	12
10. RAHOITUS JA PANOSTUS	14

1. TILANNEKATSAUS – MISSÄ NYT OLLAAN¹

Taustaa

Tämä Iin elinkeino-ohjelma 2011-2014 on tehty tilanteessa, jossa tulevaisuuden ennakointi on erityisen haasteellista. Maailmanlaajuinen lama on ulottunut myös Pohjois-Suomeen ja erityisesti vientiyritykset ovat olleet vaikeuksissa. Kotimarkkinoilla kysyntä on pysynyt kohtuullisella tasolla ja rakentaminen on pysynyt hyvällä tasolla lyhyen notkahduksen jälkeen.

Kuntasektori on myös mullistusten kourissa ja Oulun seudulla on juuri päätetty monikuntaliitoksesta.. Kaikki nämä vaikuttavat lihin ja Iin asemaan Oulun seudulla.

Tilastotiedot on liitetty tähän ohjelmaan erillisenä tilastoliitteenä.

Väestömuutokset

Ii on kasvava kunta. Asumisen vetovoima on vahvistunut ja väestömäärä on koko ajan kasvanut. Syntyvyys on ollut koko ajan kuolleisuutta korkeampaa ja muuttovoittoa on muutaman viime vuoden aikana tullut. Tämä vahvistaa paikallista työvoimaa sekä luo uutta kysyntää niin julkisille kuin yksityisillekin palveluille. Samalla tämä antaa elinkeinotoiminnan kehittymiselle hyvän pohjan.

Iin sijainti Oulun seudulla antaa hyvät kasvun mahdollisuudet myös jatkossa. Se, suuntautuuko Oulun seudulle tulevasta muuttoliikkeestä miten paljon lihin, on iiläisistä itsestään kiinni. Jatkossakin on pystyttävä tarjoamaan tontteja ja palveluja, joiden tulee olla laadullisesti kilpailukykyisiä.

Ikärakenne on tyypillinen sellaiselle kunnalle, jossa ei ole korkeamman asteen oppilaitoksia. Perusopintojen ja lukion jälkeen lähdetään opiskelemaan muualle ja samalla muutetaan opiskelupaikkakunnalle. Tärkeää onkin luoda työpaikkoja sekä asumismahdollisuuksia, jotta nuoret valmistuttuaan voivat niin halutessaan palata kotiseudulleen.

Työvoiman tarjonnasta ja kysynnästä - Ii on osa Oulun seutua ja Kemin vaikutus näkyy Kuivaniemellä

Työvoima on yksi tärkeimmistä yritysten menestystekijöistä. Valtakunnallisesti ollaan yhä useammilla toimialoilla siirtymässä tilanteeseen, jossa työvoimaa ei ole riittävästi saatavissa. Sama kehitys näkyy myös Iissä. Iissä tilannetta ”helpottaa” se, että Ii kuuluu Oulun seudun ja myös Kemin seudun työssäkäyntialueeseen.

¹ Tämän elinkeino-ohjelman liitteenä on tilastokatsaus, joka päivitetään vuosittain. Tilastot toimittaa tilastokeskus.

li ei elä tyhjiössä vaan lin väkiluku- ja työpaikkakehitykseen vaikuttavat myös listä riippumattomat tekijät. Keskeisin jo pitkään vaikuttanut tekijä on Oulun seudun kehitys. Mikäli Oulun seudulla yritystoiminta kehittyy myönteisesti myös jatkossa, se luo työpaikkoja myös iiläisille. Tämä näkyy selkeästi, kun katsotaan kuntien välistä pendelöintiä eli työpaikan ja asuinpaikan välistä liikennettä.

Kuivaniemen kohdalla näkyy selvästi Oulun alueen vaikutuksen rinnalla Kemin talousalueen vaikutus. Kemin alueen myönteisellä talouskehityksellä olisi suoraa vaikutusta myös Kuivaniemen väkimäärän kehitykseen.

Iissä oli vuoden 2007 lopussa 3339 työssä käyvää henkilöä. Samaan aikaan työpaikkoja oli sekä julkisella että yksityisellä sektorilla yhteensä 2392 työpaikkaa. Työpaikkaomavaraisuus oli näin ollen 72 %. Väestön kasvusta huolimatta työpaikkaomavaraisuus on säilynyt entisellä tasolla, sillä työpaikkojen määrän kasvu on samaan aikaan ollut voimakasta.

Yritystoiminnan kehittymisestä

Vuosituhanneen alun jälkeisen laman jälkeen elettiin monta kasvun vuotta aina syksyyn 2008 asti. Iissä yritystoiminnan monialaisuus ja laajuus ovat olleet selvä vahvuus ja yritystoiminta on kehittynyt hyvin myönteisesti. Kaikki keskeiset mittarit, yritysten lukumäärä, työpaikat ja liikevaihto ovat kehittyneet hyvin myönteiseen suuntaan. Vuoden 2009 tilastoja ei vielä ole ollut käytettävissä.

Rakentaminen, eritoten kasvukeskuksissa, on jatkunut vuosia vilkkaana alhaalla pysyneestä korkotasosta johtuen. Tällä on ollut tärkeä merkitys lin yritystoiminnalle, joka on merkittävässä määrin sidoksissa kotimaan rakentamiseen. Oulun kasvu on näkynyt myönteisesti Iissä myös tällä sektorilla. Vuoden 2008 syksyllä alkanut lama näyttää jääneen rakennussektorille lyhytaikaiseksi ainakin Oulun seudulla.

Kehitys on ollut myönteistä lähes kautta linjan vuosina 2004 - 2008. Toimipaikkamäärä on kasvanut eniten kiinteistö-, vuokraus- ja tutkimuspalveluissa, rakentamisessa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa. Vastaavasti toimipaikkojen lukumäärä on vähentynyt teollisuudessa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuollossa.

Kunnan näkökulmasta keskeisin elinkeinomittari ovat työpaikat. Lukumääräisesti työpaikkakehitys on ollut hyvin myönteistä 2000-luvun alun taantuman jälkeen.

Yleinen kansantalouden vahva talouskasvu lienee suurin kasvun tekijä. Iissä toimivat yritykset ovat uskoneet tulevaisuuteen, investoineet, kasvaneet ja työllistäneet. Tämä näkyy erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, joissa molemmissa työpaikkakehitys on ollut erittäin myönteistä. Vuosien 2004 ja 2006 välisenä aikana teollisuuteen syntyi 90 uutta työpaikkaa ja rakentamiseen 71 uutta työpaikkaa. Vuosien 2007 ja 2008 välisenä aikana teollisuuden työpaikkakehitys kääntyi laskuun, mutta rakentamisen ja kaupan työpaikat jatkoivat vahvaa kasvua.

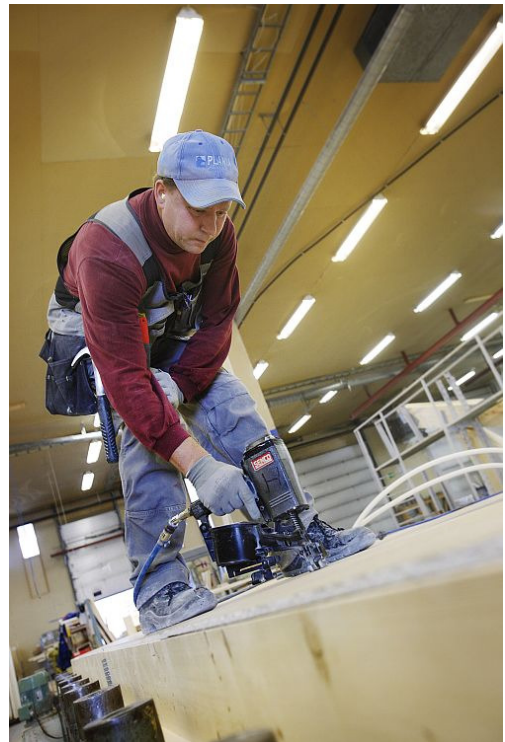
Vaikka tukku- ja vähittäiskaupan henkilöstön lukumäärä on pysynyt pitkää samana, on toimialalla tapahtunut käänne. Vuoden 2007 aikana avattu lin kauppakeskus on muuttanut kaupan rakennetta ja luonut keskustan rinnalle toisen kaupan alueen.

Hyvinvointialalle on syntynyt runsaasti uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Vuoden 2009 lopussa alan yrityksiä oli jo 20 ja työpaikkoja 70. Määrät ovat parissa vuodessa kaksinkertaistuneet.

Iillä on hyvät mahdollisuudet saada ostovoimaa alueelleen ympäröivistä kunnista, matkailusta sekä valtatie 4:n liikenteestä. Tehdyn matkailutuloselvityksen mukaan ”ohiajava liikenne” jätti lihin n. 6,3 M€ vuonna 2006. Matkailutuloselvitys päivitetään vuosille 2007 – 2009 vielä kesän 2010 aikana.

Yrittäjistä

Uusyrittysperustanta on myös viime vuosina kasvanut. Uusia yrityksiä on perustettu erityisesti rakentamiseen ja hoivapalveluihin. Taustalla on väestömäärän myönteinen kehitys. Toinen uusien yritysten perustaan vaikuttanut tekijä on ”kuntakysynnän” kasvu (hoiva-ala) ja rakentamiseen liittyvän aliurakoinnin kasvu.

Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien tutkimuksen mukaan yrittäjien keski-ikä on pohjois-pohjanmaalla valtakunnan keskiarvoa korkeampi ja erityisen korkea yrittäjien keski-ikä on juuri Iissä. Tämä on selvä haaste yritystoiminnan kehittymiselle Iissä lähitulevaisuudessa. Osa yrityksistä lopettanee toimintansa, mutta suuri joukko on myös niitä, joissa liiketoiminta tulee jatkumaan joko sukupolvenvaihdoksen tai liiketoimintakaupan kautta. Joka tapauksessa yrittäjäkunta tulee uusiutumaan.

Tästä ainakin osa heijastunee lopettaneiden yritysten lukumäärissä, joka on pysynyt suhteellisen korkealla tasolla viimeiset kuusi vuotta. Ilahduttavaa on, että uusien yritysten lukumäärä on selvässä kasvussa. Mikäli työpaikkojen kasvuvauhti aiotaan saada pysymään nykyisellä tasolla, täytyy erityisesti palvelualoille saada syntymään uusia yrityksiä. Myös olemassa olevia yrityksiä kannustetaan kasvamaan ja kehittämään toimintaansa.

2. ELINKEINO-OHJELMAN STRATEGINEN TEHTÄVÄ

Kunnan perustehtävä on laadukkaiden ja asukkaiden tarpeita vastaavien palveluiden järjestäminen tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla. Kunnan menestyminen on kiinni menestyvien toimijoiden määrästä. Pienet ja keski-suuret yritykset ovat menestymisen kannalta keskeisessä asemassa.

Iin kunnan tehtävänä on yhteistyössä yritysten ja sidosryhmien kanssa aktiivisesti toimien panostaa yritysten toimintaympäristöä kehittäviin hankkeisiin. Samalla osallistutaan koko kunnan kehittämiseen hyväksi paikaksi asua ja yrittää nopeasti muuttuvassa maailmassa.

Elinkeino-ohjelmalla linjataan ne elinkeinojen kehittämiseen liittyvät toiminnot, joihin lin kunnassa lähivuosina panostetaan. Samalla määritellään ne organisaatiot, jotka vastaavat tämän ohjelman toteuttamisesta. Kaiken kaikkiaan elinkeino-ohjelmalla vaikutetaan lin kunnassa osaamisen kasvuun sekä ihmisille että yrityksille kiinnostavan toimintaympäristön luomiseen.

lin kunnassa tämä tarkoittaa

- yritysilmapiirin avoimuutta ja luottamuksellisuutta
- julkisen sektorin myönteistä asennetta yksityisyrittäjyyteen
- yritysten tasapuolista kohtelua
- elinkeinoelämän tarpeiden ja keskeisen roolin tunnistamista
- yritysten palveluiden käyttämistä
- yhteistyötä yrittäjien kanssa
- yrittäjyyskasvatuksen toteuttamista käytännössä yhteistyössä yrittäjien kanssa

3. VISIO 2014 – MINNE HALUTAAN MENNÄ

lin kunnan vision mukaan II on ”**Perämeren historiallinen risteyspaikka, jossa yhteisöllinen elinvoimainen maaseutu ja ihmisen mittainen kulttuuri, teollisuus ja palvelu kohtaavat – Oulun vieressä. Tilaa luovuudelle, yrittämiselle sekä turvalliselle asumiselle. Ii on hyvässä vedossa.**”

Se tarkoittaa, että vuonna 2014

- ... Ii on yli 10.000 asukkaan vireä Oulun seudun kanssa verkottunut kunta,
- ... kuntaan on syntynyt yli 500 uutta työpaikkaa ja kunnassa on tuolloin 1700 yksityisen sektorin työpaikkaa (2006: 1188, vuosittainen kasvu keskimäärin 6 %),

Näihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että

- ... lin keskusta on viihtyisä, puoleensavetävä kauppa- ja asuinalue,
- ... asuntotontteja on tarjolla monipuolisesti ja riittävästi
- ... Etelä-lin teollisuusalueesta on muodostunut vahva teollisuuden ja kaupan keskus, kaavoitus- ja liikenneasiat ovat hoidettu tehokkaasti ja etupainotteisesti, yritystontteja ja -tiloja on saatavilla ja Micropoliksen III –vaihe on toteutettu
- ... matkailuohjelmassa olevat matkailuun ”varatut” alueet on kaavoitettu niin, että matkailuinvestoinnit on tehty mahdolliseksi. Merihelmen toiminta on saatu kannattavaksi ja aluetta kehitetään yritysten toimesta merkittäväksi liikenteen pysäyttäjäksi. Iin omaleimaisuutta ja elinvoimaisuutta korostavat Haminan ja Kulttuurikauppilan alueet ja tapahtumat.

... merkittävä osa kunnan energiatarpeesta tuotetaan uusiutuvilla energialähteillä, lista on muodostunut merkittävä tuulituotantoalue, turvetuotantoaluiden määrä säilyy entisellään ja käytöstä poistettuja alueita on otettu muuhun energiatuotantoon.

4. IIN KILPAILUKYKY

Alueet ja kunnat kilpailevat keskenään ihmisten ja yritystoiminnan sijoittumisesta. Alueen tai kunnan kilpailukyky koostuu useasta eri tekijästä. Näitä ovat:

- elinympäristö
- palvelurakenne
- työvoima
- saavutettavuus
- imago

Kunta pystyy omalla toiminnallaan vaikuttamaan näihin kaikkiin! Elinkeinot ja niiden kehittäminen eivät elä ”tyhjiössä”. Kunnan perustehtävien laadukas hoitaminen, kunnallistalous, liikennejärjestelyt ja ympäristön viihtyvyys ovat esimerkkejä asioista, jotka vaikuttavat myös yritystoiminnan kehittymiseen ja sijoittumiseen ja koko kunnan imagoon. Hyvän imagon omaavassa kunnassa on hyvä asua ja yrittää!

Kaikilla mittareilla mitattuna Iin kilpailukyky on ollut hyvä viime vuosina. Menestyminen menneisyudessa ei kuitenkaan ole taie menestymisestä tulevaisuudessa.

Kunnan kuningasajatuksena on positiivisen väestö- ja työpaikkakehityksen vahvistaminen tulevina vuosina. Tähän päästään kehittämällä kaikkia edellä mainittuja kunnan kilpailukykyä vahvistavia osa-alueita. Se edellyttää jatkuvaa panostusta asumisen ja palvelujen laatuun sekä yritysten toimintaedellytyksiin.

Vuoden 2013 alusta tapahtuva Oulun alueen monikuntaliitos parantaa Iin kilpailukykyä, sillä monikuntaliitoksen myötä moni Iin kanssa sekä asukkaista että yrityksistä kilpaileva kunta poistuu ”markkinoilta”. Vaihtoehtoja on tulevaisuudessa aikaisempaa vähemmän. Iin kunnan tulee huolehtia siitä, että se pystyy jatkossakin, jopa nykyistä enemmän, tarjoamaan laadukkaita ja edullisia vaihtoehtoisia tontti- ja toimitilaratkaisuja niin asuin-, kuin yrityskäyttöönkin.

5. KAAVOITUS

Kaavoituksen merkitys jatkossa korostuu entisestään myös elinkeinopolitiikan välineenä. Merkitystä korostaa vielä kaavoituksen ajallinen kesto, joka voi käytännössä kestää puolikymmentä vuottakin maanhankinnasta varsinaiseen kaavoitusprosessiin ja sen lopulliseen hyväksyntään.

Iin kunnan tuleekin hallitusti, määrätietoisesti ja etupainotteisesti kaavoittaa uusia asuin- ja yritysalueita, jotta meneillään oleva myönteinen kasvukehitys ei pysähtyisi. Kaavoitus tulee tehdä yhteistyössä yritysten ja asukkaiden kanssa.

Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon lin tielinjauksen tuomat uudet mahdollisuudet. Uudessa tielinjauksessa olevat liittymäkohdat (eteläinen liittymä ja Aseman liittymä) tulevat ensimmäisenä rakentamisen piiriin. Eteläinen liittymä aina nykyiseen Pentinkankaan teollisuusalueeseen saakka tulee mahdollisuuksien mukaan varata yritysrakentamisen alueeksi.

lin keskustan kehittäminen on ollut pysähdyksissä pitkään ja kaupallisten palveluiden kehittyminen on jäänyt jälkeen kunnan muusta kehittämisestä. Kaavoituksella tulee varmistaa keskustan tiivistyminen ja muodostuminen kaupan ja palveluiden keskittymäksi, jossa on tarjolla sekä liike-, että asuintiloja, lin hallinnollinen keskusta ja kaupallinen keskusta tulee liittää tiiviimmin yhteen rakennuskantaa tiivistämällä. Liikenteen solmukohta (linja-autoasema, taksit, autojen parkkipaikat) kiinteänä osana lin keskustaa tulee tehdä kaavoituksellisesti mahdolliseksi ja kunnan tulee aktiivisesti toimien edistää tällaisen syntyminen. Keskustasta tehdyt suunnitelmat tulee soveltuvien osin panna käytäntöön.

lin Matkailuohjelmassa on määritelty matkailun kehittämiseen liittyvä maankäytön rakennemalli. Rakennemallissa on esitetty matkailun kehittämisalueet ja kaavoituksella tulee edelleen rakentaa edellytykset matkailuohjelman käytännön toteuttamiseen.

6. YRITYSTOIMINTA – KEHITTÄMISEN PAINOALAT

Yritystoiminnan painopistealat on valittu niiden työllistävyyden perusteella. Merkittävimmät päätoimialat lissä ovat tukku- ja vähittäiskauppa, teollisuus sekä rakentaminen.

Yritystoiminta on seuraavassa jaettu kolmeen ryhmään niiden vaikuttavuuden ja kehitystason mukaan. Myös kehittämissponnistukset määräytyvät ryhmäkohtaisesti.

Päätoimialat

1) *Alkutuotanto ja energiatuotanto*

- a. Maa- ja metsätalous, kalatalous, jatkojalostus, koneyritystoiminta, energiatuotanto, lämpöyritystoiminta
- b. Tavoitteet
 - i. Uusiutuvan energiatuotannon tuotanto ja omavaraisuus kasvaa niin, että energiaa ostetaan nykyistä vähemmän alueen ulkopuolelta
 - ii. Turvetuotannon volyymi säilyy vähintään nykyisellään

- iii. Metsähakkeella tuotetaan 30-40 GWh energiaa
- iv. Vähintään yksi bio-/puukaasuvoimala on toiminnassa
- v. Säilytetään nykyiset alkutuotannon työpaikat
- vi. Mahdollistamalla erikoistuotanto, säilyttää viljelyksessä nykyiset tukikelpoiset pellot n. 2500 ha
- vii. Jatkojalostustoiminnan lisääntyminen kala- ja porotaloudessa
- c. Toimenpiteet
 - i. Maaseudun yrittäjyyteen kannustaminen
 - ii. Oulunkaaren kuntayhtymään perustetun uusiutuvan energian yrityskeskuksen jatko on varmistettu ja hyödynnetään sen toimintaa
 - iii. Tuulipuistoinvestoinnit ovat kaavoituksella tehty mahdolliseksi ja ovat käynnissä
 - iv. Tarjoamalla kattava investointitukihakemusten neuvonta- ja täyttöpalvelu
 - v. energiapörssi toimii
 - vi. lämpöyrittäjiä koulutetaan tarpeen mukaan
 - vii. kaukolämpöverkkoa laajennetaan ja lämpöä tuotetaan paikallisella metsä- ja puuhakkeella
 - viii. Micropolis Oy toimintaa suunnataan uusiutuvan energian kehittämiseen

2) Tuotannolliset toimialat

- a. Mekaaninen puu, elektroniikka, ympäristöteollisuus, rakennustuoteteollisuus, metalliteollisuus
- b. Tavoitteet
 - i. lilaakson vahvistaminen tuotannollisten yritysten keskittymänä
 - ii. Työpaikkojen määrän kasvattaminen nykyisestä (v. 2008 yhteensä 366) keskimäärin 6 %:n vuosivauhdilla niin, että vuonna 2014 kunnassa on 600 teollista työpaikkaa – uusia työpaikkoja 234. Laskevan työntekijämäärän kääntäminen nousuun uusien yritysten sijoittumisen ja nykyisten kasvun myötä
- c. Toimenpiteet
 - i. Vapaita yritystontteja on myös jatkossa saatavilla nopeasti
 - ii. Tilojen rakennuttaminen niin, että aina löytyy vapaata tilaa sijoittua; tiloja rakennetaan yhteistyössä yritysten kanssa
 - iii. Yritysten tarpeista lähtevien kehitys- ja koulutusprojektien aktivointi ja tarvittaessa toteutus; erityisesti kansainvälisissä asioissa
 - iv. Markkinointi (erityisesti tienvarsimainonnan tehokas käyttöönotto)

3) Kauppa ja palvelut

- a. Tavoitteet
 - i. Kaupan ja palveluiden rakenteen monipuolistaminen
 - ii. Yksiköiden vetovoimaisuuden lisääminen
 - iii. Työpaikkakehityksen pitäminen positiivisena niin, että tukku- ja vähittäiskaupan työpaikkoja on vuonna 2014 300 työpaikkaa – uusia työpaikkoja vuoden 2008 tasosta (211) yhteensä 89.
- b. Toimenpiteet
 - i. 4-tien vetovoimaisuuden lisääminen (tiestö, maisemointi)
 - o taajaman tiestön kunnostaminen – erityisesti Haminan tiestö
 - o tienvarsimainonnan tehostaminen – kunnan omat mainostaulut sekä oman että iiläisten yritysten esittelytiloiksi

- tien varren siistiminen ja ulkoasun kohentaminen (tavoitteena puistomaisuus ja yleisilmeen positiivisuus)
- ii. Uusien kaupan yksikköjen rakentaminen yksityisten toimesta (=kunnan huolehdittava kaavoituksesta ja markkinoinnista)
- iii. Keskustojen vetovoiman kehittäminen mm. kaavoituksella ja toteuttamalla keskusten kehittämissuunnitelmia

Nousevat toimialat

4) Hyvinvointipalvelut

- a. Tavoitteet
 - i. Uusien toimintamallien käyttöönotto
 - ii. Yrityksiä vuonna 2014 on 40 kappaletta ja työpaikkoja 110 (v. 2008 yrityksiä 17 ja työpaikkoja 58) – työpaikkalisäys 52.
- b. Toimenpiteet
 - i. Palvelujärjestämissuunnitelmien valmistuminen ja käyttöönotto yhteistyössä Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa
 - ii. Kunnallisen kysynnän luominen – kasvavassa kunnassa palvelukysyntä kasvaa ja mahdollistaa palvelujen tuottamisen monimuotoisesti
 - iii. Palvelusetelin käytön laajentaminen uusille aloille
 - iv. yhteistyö Oulun kanssa

5) Matkailu (sis. majoitus ja ravitsemistoiminnan)

- a. Tavoitteet
 - i. Matkailutulon moninkertaistaminen
 - ii. Yritysten määrä vuonna 2014 yhteensä 40 ja työpaikkojen määrä 120 (vuonna 2008 vastaavat luvut 19 ja 77) – työpaikkalisäys 43.
- b. Toimenpiteet
 - i. Matkailustrategian toimeenpano
 - ii. Kaavoitus mahdollistaa yksityiset matkailuinvestoinnit
 - iii. Veturiyritys / -yritykset toimialalle
 - iv. Kulttuurikauppilan, Haminan ja Ranta-Kestilän hyödyntäminen matkailun ohjelmapalveluiden luomisessa
 - v. Veneilyn infrastruktuurin ylläpitäminen ja kehittäminen, joka mahdollistaa ”mereen” liittyvän matkailuohjelmapalveluiden syntymisen

Tukialat

6) Rakentaminen

Rakentaminen on sidoksissa Oulun seudun kasvuun. Kunta pystyy omalla toiminnallaan vaikuttamaan rakentamiseen lähinnä omien rakentamiskohteidensa kautta. Myös uusien asuntoalueiden kaavoituksella ja kasvun jatkumisella lissä voidaan osaltaan vaikuttaa toimialan myönteiseen kehittymiseen.

Luodaan ja vahvistetaan mielikuvaa Vihreän asumisen listä – maaseutumaista ja väljää, mutta samalla energiatehokasta asumista kahden kaupunkiseudun välissä.

7) Logistiikka ja kuljetukset

Kuljetukset ja logistiikka ovat sidoksissa muun yritystoiminnan myönteiseen kehittymiseen lissä ja Oulun alueella. Samalla kuljetus- ja logistiikkayritysten läsnäolo paikkakunnalla tuo osaltaan kilpailukykyä paikkakunnan yrityksille.

7. STRATEGIAVAIKUTTAVUUS ARVIOINTI

Iin kunnassa otetaan käyttöön kunnan päätösten vaikuttavuuden arviointimalli. Iin kunnan strategian mukaan lissä on tilaa luovuudelle, yrittämiselle ja turvalliselle asumiselle ja elinkeinostrategian mukaan Iin kunnan tehtävänä on yhteistyössä yritysten ja sidosryhmien kanssa aktiivisesti toimien panostaa yritysten toimintaympäristöä kehittäviin hankkeisiin. Samalla osallistutaan koko kunnan kehittämiseen hyväksi paikaksi asua ja yrittää nopeasti muuttuvassa maailmassa.

Käytännössä kuntapäätösten vaikuttavuusarviointi tapahtuu arviointilomakkeella, jolla selvitetään miten kunnan keskeisimmissä päätöksissä huomioidaan kunnan strategia ja kunnan perustehtävän toteutuminen. Kunnan nimeämä elinvoimaisuustyöpaja tekee asiasta yksityiskohtaisen esityksen kesäkuun loppuun 2010 mennessä.

8. MARKKINOINTIVIESTITÄ JA IMAGO – MITEN SE KERROTAAN

Markkinointi –kampanjat ja brändit

Hyvää palautetta saaneita Iin Hyvät tuulet -lehteä ja lissä on ideaa –kampanjoita toteutetaan edelleen. Olemassa olevia brändejä, Iilaakso ja Micropolis, vahvistetaan edelleen. Iilaakso ulotetaan kattamaan koko Iin alue. Päävastuu tästä on kunnalla, Iilaakso Oy:llä ja Micropolis Oy:llä, tapauksesta ja kampanjasta riippuen. Iin Vihreä kortteli –teemaa hyödynnetään monipuolisesti markkinoinnissa.

Iillä on valtakunnallisestikin ainutlaatuinen mahdollisuus erottua ja markkinoida itseään uusiutuvan energian omavaraisuudella ja energian viejänä – tulevaisuuden kuntana. Käynnistetään asiaan perustuva useampivuotinen markkinointikampanja sekä potentiaalisille yrityksille että asukkaille.

Tienvarsimainonta ja opasteet

Iin sijainti 4-tien varrella antaa hyvät mahdollisuudet hyödyntää tienvarsimainontaa nykyistä enemmän. Mainostaulujen lukumäärää lisätään sekä luodaan aiempaa yhtenäisempi kokonaiskuva Iin kunnasta myös kunnan tienvarsimainontaa yhtenäistämällä. Myös tienvarsimainonnan ajantasaisuuteen kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota.

Iilaakson teollisuusalueiden viitoitukset ja opasteet uusitaan sekä niiden ajantasaisuuteen kiinnitetään huomiota. Päävastuu tästä kokonaisuudesta on Iilaakso Oy:llä.

Teollisuus- ja yritysalueiden sekä keskustan siisteys ja järjestys

Kuntakuvan luomisessa päätiet ja keskusta ovat keskeisessä asemassa. Pääteiden tienvarsien siivous ja pajujen yms. kasvustojen poistaminen tulee tehdä joka kevät. Samoin keskustassa olevien istutusten pitäminen ”näyttävässä” kunnossa tulee tehdä säännöllisesti. Vastuu tästä kokonaisuudesta on lilaakso Oy:llä, yrittäjäyhdistyksillä ja maanomistajilla.

Kunnan ja yritysten välinen viestintä

Kunnan ja yritysten välistä tiedonvaihtoa tulee kehittää entistä ennakoivammaksi ja säännönmukaisemmaksi. Kunnan ja yrittäjien yhteisiä tilaisuuksia järjestetään vuosittain yksi lissä ja yksi Kuivaniemellä. lilaakso Oy:n toteuttamaa sähköpostilistaa toteutetaan edelleen. Sen kautta yrityksiin tullaan välittämään säännöllisesti tietoa kunnan asioista sekä muista yrityksiä kiinnostavista tapahtumista ja asioista.

Työvoiman saatavuus

Kunta ja yrittäjät yhdessä selvittävät mahdollisuuksia yhteismarkkinoinnin järjestämiseen tavoitteena työvoiman saatavuuden turvaaminen. Samalla selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää kunnassa toimivia kansainvälisiä yrityksiä työvoiman rekrytoinnissa.

Kunnan markkinointi- ja viestintäaineisto

Kunnan markkinointiaineisto, lukuun ottamatta www-sivuja, on juuri uusittu. Syksyn 2010 aikana uudistetaan kunnan www-sivut vastaamaan uuden lin toimintaa.

Imagotutkimus

Talvella 2008 toteutettu imagotutkimus uusitaan talvella 2010 ja tästä eteenpäin kahden vuoden välein. Imagotutkimuksella pyritään vaikuttamaan siihen, millä tavalla ja miten kohderyhmään kuntamarkkinointia kohdistetaan.

Yrittäjien ja yritysten muistaminen ja palkitseminen

Luodaan yhteiset pelisäännöt/käytännöt yrittäjien/yritysten palkitsemiseksi. Elinvoimaisuustyöpaja tulee esittämään käytännössä, miten tämä tulisi toteuttaa.

9. ELINKEINOTOIMI JA MUUT TOIMIJAT – MITEN SE TEHDÄÄN

Elinkeinotoiminnan kokonaiskehittämisestä vastaa kunnanvaltuusto ja –hallitus, joiden vastuulla on päättää elinkeinopoliittisista linjauksista, kehittämistoiminnan panostuksista ja arvioinnista. Kehittämistoiminnan panostus ja arviointi –osioon sisältyy myös EU- ja kansallisen rahoituksen edunvalvonta. Lisäksi kunnanhallitus vastaa lakisääteisistä maaseutuviranomaistehtävistä. Koulujen yrittäjyyskasvatusta tuetaan ja edelleen kehitetään.

Kunnanjohtajan tueksi elinkeinotoimen suunnittelu- ja toimeenpanotehtäviin sekä kunnan muihin kehittämistehtäviin ja omistajaohjaukseen nimitetään kehittämisjohtaja.

Kehittämisjohtajan tehtävä on osin uusi ja osin tehtävään yhdistetään osa nykyisestä lilaakso Oy:n toimitusjohtajan tehtävästä.

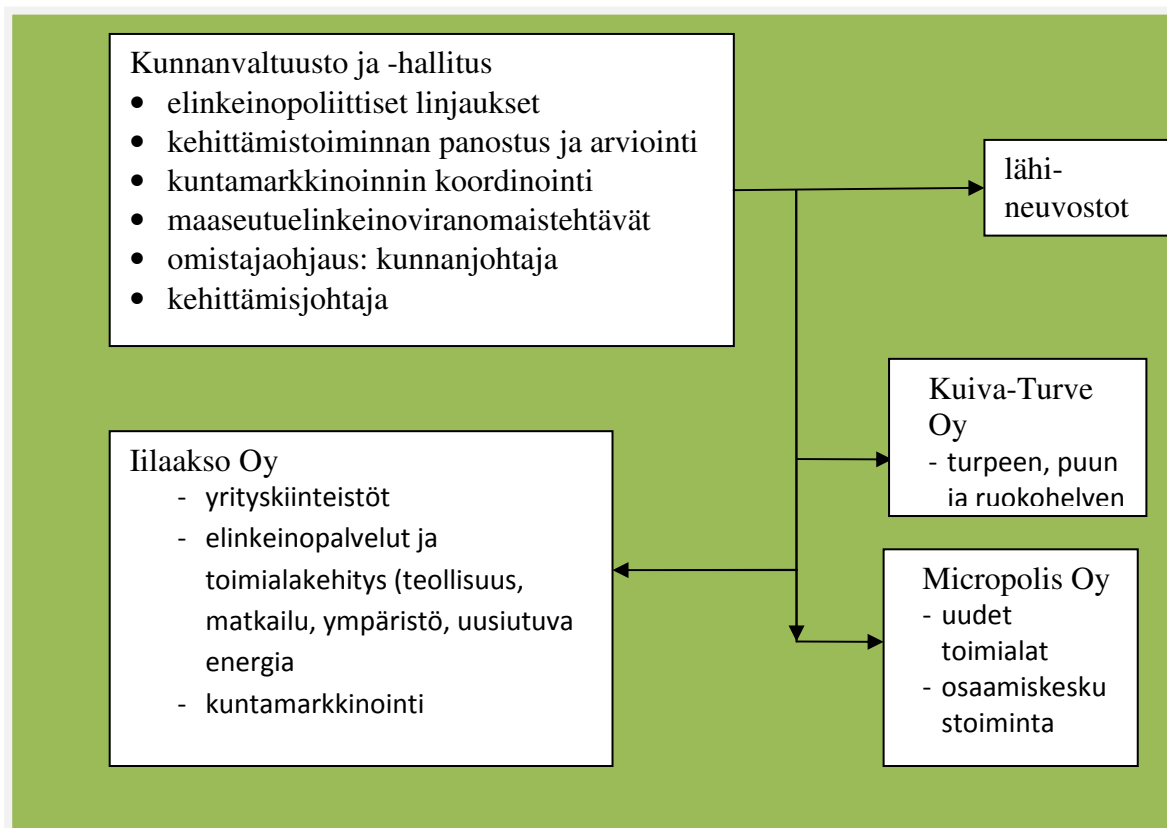
Operatiivisen tason toimintaa johtaa lilaakso Oy:n hallitus niin, että yhtiö vastaa toimitilarakentamisen lisäksi elinkeinotoiminnan koordinoinnista ja kehittämisestä lissä sekä kuntamarkkinoinnista. lilaakso Oy:ssä aikaisemmin olleet Kulttuurikauppilan ja matkailutapahtumien toiminnot siirtyvät perustettavaan li-instituuttiin.

Kuiva-Turve Oy:n rooli tulee olemaan turpeen, puun ja ruokohelpeen liittyvien tuotantomenetelmien kehittämisessä ja soveltamisessa käytäntöön.

Iin Micropolis on valtakunnallisesti merkittävä ja näkyvä teknologiakeskittymä, joka kehittää ja luo uuteen teknologiaan ja osaamiseen perustuvaa yritystoimintaa ja elinvoimaa lihin ja Oulun seudulle. Iin Micropolis Oy toteuttaa valtakunnallista osaamiskeskustoimintaa mikro- ja nanoteknologiassa ja edistää ympäristöteknologiaan perustuvan tutkimus- ja yritystoiminnan kasvamista lihin. Uutena toimialana Micropolis Oy:n piiriin tulee uusiutuvan energian yritystoiminnan edistäminen. Iin Micropolis Oy:n strategia uudistetaan syksyn 2010 aikana.

Lähineuvostot ovat suoraan kunnanvaltuuston ja –hallituksen alaisuudessa toimivia pienimuotoista paikallista kehitystoimintaa ja aktiveettia tukevia yksiköitä.

Yhtiöt ovat suoraan konserniohjeistuksen mukaan kunnanjohtajan alaisuudessa, mutta samalla elinkeinon kehittämis toimintaa ja sikäli operatiivisella tasolla osallistuvat elinkeinon kehittämiskokonaisuuteen. Kunnanjohtajalla on konserniohjeen mukaan puhe- ja läsnäolo-oikeus konserniyhtiöissä.

Kuva: Organisaatiomalli

Elinkeinojen kehittämistoimintaa tekevät seuraavat organisaatiot:

- 1) Kunnanvaltuusto ja –hallitus päättää
 - + kaavoituksesta
 - + elinkeino-ohjelman hyväksymisestä
 - + elinkeinotoimen budjetista
 - + elinkeinotoimen linjauksista
 - + elinkeinotoimen panostuksesta ja arvioinnista
- 2) lilaakso Oy vastaa
 - + elinkeino-ohjelman toteutuksesta ja päivittämisestä
 - + elinkeinoasioiden hoitamisesta
 - + toimitilojen rakennuttamisesta ja vuokraustoiminnasta
 - + tuulivoimahankkeiden hyödyntämisestä
 - + osaltaan yritystoiminnan kehittämishankkeista
 - + lilaakson markkinoinnista yrityksille
- 3) Kuiva-Turve Oy vastaa
 - + turpeen, puun ja ruokohelpeen liittyvien tuotantomenetelmien kehittämisessä ja soveltamisessa käytäntöön
- 4) Iin Micropolis Oy vastaa
 - + Micropoliksen toimintaympäristön kehittämisestä, on osa Oulun seudun Micro- ja nanoteknologia-alan osaamiskeskittymää sekä edistää uusien toimialojen syntymistä (erityisesti ympäristöteknologia ja uusiutuva energia)
- 5) Lähineuvostot vastaavat
 - + alueellisen aktiivisuuden edistämisestä

Oulunkaaren kuntayhtymä toteuttaa osin itse ja osin rahoittaa muiden toimijoiden hallinnoimia toimialakohtaisia kehittämishankkeita. Yritysneuvontaa toteutetaan Oulunkaaren toimesta. Oulunkaari vastaa uusiutuvan energian yrityskeskuksen toiminnasta sekä KOKO-hankkeesta.

Eri tasoilla olevissa organisaatioissa on mukana elinkeinoelämän edustajia. Elinkeinojen kehittäminen on sidoksissa Iin ja Kuivaniemen yrittäjiin.

Maaseutuhallinto uudistuu vuoden 2011 aikana.

10. RAHOITUS JA PANOSTUS

Elinkeinojen kehittäminen on investointi tulevaisuuteen eikä sitä siten tulisi suoraan verrata kunnan muuhun ”lakisääteiseen” toimintaan. Ilman riittävää panostusta kehittämistoimintaan ja kuntamarkkinointiin on vaarana, että kunnan positiivinen väestö- ja työpaikkakehitys hiipuu.

Iin kunta on panostanut merkittävästi niin tontti- kuin yrityspuolellekin viimeisten vuosien aikana. Panostusta tarvitaan jatkossakin, erityisesti uusien toimialojen käynnistämiseen tulee olla valmiutta sitoutua myös rahallisesti.

Kunta ohjaa elinkeinojen edistämiseen vuosittain kulloinkin talousarviossa määriteltävän summan, joka koostuu investointi- ja käyttömenoista. Investointirahoitus muodostuu

maanhankinnasta, kaavoituksen ja muun kunnallisen infrastruktuurin rakentamisesta, lilaakso Oy:n investointeihin osoitetuista pääomasijoituksista sekä mahdollisista muista elinkeinotoimintaa edistävästä investoinneista ja sijoituksista.

Käyttömenojen osalta kunta osallistuu erikseen määriteltävien kehittämishankkeiden rahoittamiseen ja elinkeinotoimen hoidon perusrahoitukseen. Rahoitusta tullaan jatkossa painottamaan painopistealojen kehittämisen suuntaan. Uusiutuvan energian edistämiseen panostetaan merkittävästi tulevaisuudessa.

lilaakso Oy tekee vuosittain kunnan kanssa palvelusopimuksen yritystoiminnan edistämiseen liittyvien palveluiden tuottamisesta sekä hankerahoituksesta.

lilaakso Oy rahoittaa osan toiminnastaan kunnan kanssa tehtävällä palvelusopimuksella ja osan toiminnastaan vuokratuotoilla. Toteutettaviin uusiin yritystilainvestointeihin kohdistetaan jatkossakin kunnan rahoitusta aiempien sopimusten mukaisesti.

Iin Micropolis Oy tekee vuosittain kunnan kanssa palvelusopimuksen yritystoiminnan edistämiseen liittyvien palveluiden tuottamisesta sekä hankerahoituksesta.

Oulunkaaren kuntayhtymän toimintaa pyritään suuntaamaan edelleen niin, että se tukee yritystoiminnan kehittymistä lissä. Hankesuunnittelun ja toteutuksen ohjausta ja seuranta tehostetaan. Toimialahankkeiden ja elinkeinoneuvonnan toteuttaminen vaatii rahoitusta, mutta kuntayhtymän kautta toteutettuna kustannukset jakaantuvat useammalle taholle.

Elinkeino-ohjelman toimeenpano astuu voimaan vuoden 2011 alusta. Kunnanhallitus seuraa ja ohjaa Elinkeino-ohjelman kehittymistä ja toteuttamista vuosittain. Elinkeino-ohjelma päivitetään viimeistään vuoden 2012 aikana ja kokonaan uusi elinkeino-ohjelma tehdään viimeistään vuoden 2014 aikana.